

ÅRHUS
KOMMUNE
Sundhed og Omsorg

Fag- og personprofil
Social- og sundhedshjælper

Peter Brødholt 2008

I Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg er missionen:

Sundhed og Omsorg – for et bedre liv

Arbejdet i Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg bygger på værdierne Troværdighed, Respekt og Engagement. Alle ansatte arbejder for, at borgerne får mulighed for at klare sig selv længst muligt, og at borgerne, når der er brug for hjælp, får størst mulig indflydelse på hjælpen. Arbejdet udføres med høj kvalitet ved hjælp af medarbejdere med de rette kompetencer til de opgaver, der skal udføres.

Mission og værdier understøttes af 4 ledetråde til et bedre liv i Strategien for Sundhed og Omsorg 2010 – 2014 : ”Vi holder borgerne væk”- ”Al magt til borgerne” – ”Slip medarbejderne fri” og ” Vi er sammen med borgerne”.

Indledning til fag- og personprofilen

Denne pjece omfatter fag- og personprofilen for social- og sundhedshjælpere samt en beskrivelse af de kernebegreber, som profilen skal forstås ud fra.

Baggrund

Fag- og personprofilen er blevet til i samarbejde mellem Afdelingen for Sundhed og Omsorg (MSO) og Fag og Arbejde (FOA).

Formål

Profilerne :

- Beskriver de opgaver og ansvarsområder, som social- og sundhedshjælperen skal varetage i MSO
- Beskriver hvad social- og sundhedshjælperen bidrager med i et tværfagligt perspektiv i forhold til borgeren
- Synliggør arbejdet som social- og sundhedshjælper i rekrutteringsøjemed, som et job i Sundhed og Omsorg med attraktive udviklingsmuligheder
- Indgår som en del af Medarbejder Udviklingssamtalen (MUS) i MSO

Profilens opbygning

Profilerne er udarbejdet efter skabelon for job- og personprofiler i MSO. Her bruges den for første gang til at beskrive ansvarsområder og opgaver i forhold til basisstillinger. For at tydeliggøre dette fokusskift kaldes profilerne derfor "Fag- og personprofiler".

Profilbeskrivelsen er inspireret af de 5 overordnede kompetenceområder i bekendtgørelsen inden for Social- og Sundhedsuddannelserne. Det synliggør bredden af de opgaver og ansvarsområder, som social- og sundhedshjælperen arbejder inden for i forhold til Lov om Social Service og Sundhedsloven.

Profilen udfoldes inden for det gældende serviceniveau i MSO og er udarbejdet inden for gældende lovgivninger på det sundheds- og socialfaglige område, MSO's ledelses- og værdigrundlag, de 4 ledetråde, relevante politikker samt strategier. I profilen henvises i fodnoter til instrukser, vejledninger og andet materiale, der konkret definerer de kompetencer, som forskellige faggrupper har inden for pågældende opgaveområde. Profilen er således ikke en kompetence- eller delegationsbeskrivelse.

Det er den enkelte medarbejders aktuelle kompetencer, der afgør hvilke konkrete indsatser, der skal til for at varetage opgaverne i profilen. Profilen kan derfor anvendes, uanset om det er en nyuddannet eller en erfaren medarbejder.

Ansættelsesområde

Social- og sundhedshjælperen er ansat i Århus Kommune, indtil videre med ansættelse i Magistratsafdelingen for Sundhed og Omsorg.

Reference

Social- og sundhedshjælperen refererer til nærmeste leder og har informationspligt overfor denne om forhold, der har eller skønnes at få betydning for opgaveløsningen og det daglige samarbejde.

Social- og sundhedshjælperen deltager hvert år i en medarbejderudviklingssamtale (MUS) med nærmeste leder.

Opgaver og ansvarsområder

Social- og sundhedshjælperen løser opgaver inden for eget kompetenceområde og med inddragelse af relevante samarbejdspartnere.

Pleje og praktisk hjælp

Social- og sundhedshjælperen:

- yder professionel omsorg og støtte til borger
- hjælper borger med at få mad og drikke
- planlægger, udfører og evaluerer hjælp og støtte til personlig hygiejne og pleje hos den enkelte borger for at opretholde så vanlig daglig livsførelse som muligt
- planlægger og udfører selvstændigt praktisk hjælp til tøjvask og rengøring, oprydning og indkøb hos borger
- vurderer løbende om den givne indsats svarer til borgers aktuelle behov, handler på og videregiver sine vurderinger til relevant samarbejdspartner
- fungerer som afløser for ægtefælle eller anden pårørende til borger i eget hjem

Sygepleje

Social- og sundhedshjælperen:

- udfører grundlæggende sygeplejeopgaver i samarbejde med og efter delegering fra autoriserede sundhedspersoner
- giver doseret medicin selvstændigt, dokumenterer og videregiver observationer om ændringer i borgers tilstand
- genkender symptomer, handler på, dokumenterer samt videregiver observationer af ændret trivsels- og sundhedstilstand hos den enkelte borger
- medvirker i plejen af borgere med komplekse sygeplejebehov
- har viden om og kan håndtere funktionsnedsættelser hos borgere med psykiatriske- og/eller misbrugsproblemer

- medvirker i forebyggelse og håndtering af konflikter hos borgere med psykiatriske- og/eller misbrugsproblemer

Genoptræning og vedligeholdende træning

Social- og sundhedshjælperen:

- deltager i og understøtter genoptræning med borger efter sygdomsperiode
- deltager i og understøtter vedligeholdende træning med borger

Koordination, vejledning og undervisning

Relateret til borger

Social- og sundhedshjælperen:

- har kendskab til og inddrager tværfaglige samarbejdspartnere og deres kompetencer
- vejleder den enkelte borger inden for eget kompetenceområde
- vurderer borgers grundlæggende behov for praktisk hjælp og pleje
- koordinerer dagligdagsaktiviteter sammen med borger
- har kontakt til og samarbejder med pårørende og frivillige
- medvirker i tilrettelæggelse af en hensigtsmæssig indlæggelse og modtagelse af borger efter ophold på sygehus, korttidsplads og lignende
- fungerer som kontaktperson for borger og pårørende/nærmeste sociale netværk

Relateret til teamfunktion

Social- og sundhedshjælperen:

- deltager i introduktion, vejledning og undervisning af nyansatte, medhjælpere og elever i samarbejde med det øvrige team
- planlægger og koordinerer eget arbejde med teamets øvrige opgaver
- er ansvarlig for videndeling, et udviklende samarbejde og fællesskab i teamet
- er ansvarlig i implementering af ændringer og udvikling på arbejdspladsen
- giver plads til og inddrager aktivt teammedlemmers kompetencer

Relateret til dokumentation

Social- og sundhedshjælperen:

- dokumenterer og evaluerer observationer, handlinger og resultater i omsorgsjournalen
- anvender selvstændigt relevante IT-systemer på arbejdspladsen

Sundhedsfremme

Social- og sundhedshjælperen:

- formidler lokalcenterets muligheder og aktiviteter med relevans for den enkelte borger
- ledsager borger til aktiviteter så socialt netværk kan bibeholdes eller styrkes

- motiverer og støtter borger i at bevare eller udvikle sit aktivitetsniveau

Forebyggelse

Social- og sundhedshjælperen:

- anvender selvstændigt hjælpemidler hensigtsmæssigt hos borger og af hensyn til eget arbejdsmiljø
- understøtter borgers funktionsevne i udførelse af daglig pleje ud fra hjælp til selvhjælps princippet og reagerer på ændringer

Personprofil

Uddannelse

Stillingen kræver uddannelse som social- og sundhedshjælper. Der er mulighed for at uddanne og specialisere sig inden for faglige og ledelsesmæssige områder samt deltage i fagligt relevante udviklings- og forskningsprojekter lokalt og nationalt.

Personlige egenskaber

Social- og sundhedshjælperen:

- skelner mellem personlig og professionel adfærd i dialogen med borgere, kollegaer og øvrige samarbejdspartnere
- bevarer nærvær og overblik i pressede situationer
- optræder situationsbestemt
- er villig til at påtage sig ansvar og er bevidst om at anvende egne kompetencer
- er opsøgende i forhold til at udvikle sig fagligt
- omsætter ny viden til praksis
- reflekterer over samt analyserer på egen praksis og handler på dette

Erfaring

Profilen anvendes både når medarbejderen er nyuddannet og erfaren. Det er den enkeltes erfaring og kompetencer, der er afgørende for, hvilke konkrete indsatser der skal til med henblik på at kunne varetage de beskrevne opgaver i profilen.

Kernebegreber anvendt i profilen

Der findes forskellige definitioner på begreberne ”tværfaglighed”, ”rehabilitering”, ”træning”, ”sundhedsfremme”, ”forebyggelse” samt ”sygepleje”. Nedenstående definitioner skal derfor betragtes som fælles platform til at forstå det samme ved de begreber, som indgår i profilerne. Definitionerne tager afsæt i, hvordan de bruges i MSO nu samt nationale definitioner, hvor det er muligt.

Tværfaglighed

I MSO findes ikke på nuværende tidspunkt en fælles definition på tværfaglighed, men i praksis arbejdes ud fra, at tværfaglighed er en helhedsorienteret tilgang til borgeren. Fagpersoner skal i fællesskab analysere, vurdere og handle ud fra borgers mål og opfattelse, behov og problemer, når vedkommende har brug for en indsats inden for MSO's rammer. Tværfaglighed kan medvirke til at sikre fagligt differentierede synsvinkler. Medarbejderne er således hinde forudsætninger ved at rette deres specifikke faglige blik mod problem-løsning og fælles mål sammen med borger.

Den tværfaglige tankegang udfoldes desuden i faglige netværk på tværs i organisationen.

Rehabilitering

”Rehabilitering er en målrettet og tidsbestemt samarbejdsproces mellem en borger, pårørende og fagfolk. Formålet er, at borgeren, som har eller er i risiko for at få betydelige begrænsninger i sin fysiske, psykiske og/eller sociale funktionsevne, opnår et selvstændigt og meningsfuldt liv. Rehabilitering baseres på borgerens hele livssituation og beslutninger og består af en koordineret, sammenhængende og vidensbaseret indsats”.

”Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet”, Marselisborgcenteret, 2004.

Sundhedsfremme

er en ”Sundhedsrelateret aktivitet, der søger at fremme den enkeltes sundhed og folkesundheden ved at skabe rammer og muligheder for at mobilisere patienters og andre borgeres ressourcer og handlekompetence.”

”Terminologi, forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed”, Sundhedsstyrelsen, 2005.

Forebyggelse

er en ” Sundhedsrelateret aktivitet, der søger at forebygge opståen og udvikling af sygdomme, psykosociale problemer, eller ulykker og dermed fremmer folkesundheden”

”Terminologi, forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed”, Sundhedsstyrelsen, 2005.

Sammenfattende kan siges, at rehabiliteringsbegrebet i en bred forståelse omfatter borgers hele livssituation og beslutninger.

Sundhedsstyrelsen anvender en mere snæver patientrettet definition på rehabilitering. I MSO tages afsæt i det brede rehabiliteringsbegreb og er sammen med MSO`'s værdier og de 4 ledetråde, ”en bagvedliggende måde at tænke på” i forhold til de opgaver, som social- og sundhedshjælperen udfører.

I profilerne beskrives sundhedsfremmende og forebyggende opgaver hver for sig for at nuancere forskelle i opgaver og faglige metoder. I praksis vil sundhedsfremmende og forebyggende opgaver ofte tage hinanden i hånden, da den samlede indsats over for borger har elementer af begge dele.

Genoptræning og vedligeholdende træning

I profilerne indgår begreberne ”genoptræning og vedligeholdende træning”, der refererer til opgaver inden for Sundhedslovens § 140 og Servicelovens § 86 og § 86.2.

Sygepleje

Begrebet ”sygepleje” dækker et bredt spektrum af opgaver, der kan varetages af flere forskellige faggrupper. I profilen beskrives sygeplejeopgaver inden for Sundhedslovens rammer og ”Profil for hjemmesygeplejen i Århus Kommune”.

Heri defineres grundlæggende sygeplejeopgaver som stabile, forudsigelige og hos borgere med et stabilt og forudsigeligt plejeforløb. Forløbet ændrer sig langsomt og som forventet.

Komplekse sygeplejeopgaver er bl.a., når en borger har flere sygeplejefaglige problemområder, der griber ind i hinanden - eller ved et uforudsigeligt, ustabil plejeforløb, der er kompliceret af flere sygdomsdiagnoser hos samme borger.

Afslutning

Når kompleksiteten øges i borgers behov for en sundheds- og socialfaglig indsats, øges også kravet til nødvendige kompetencer for at varetage disse opgaver. Det er derfor vigtigt, at teamet omkring borgeren vedvarende og tværfagligt identificerer borgers sundheds- og socialfaglige problemer, mål og handlinger og dernæst afgør, hvem der er kompetent til at løse opgaven.

Det er et ledelsesmæssigt ansvar, at personale der udfører sundheds- og socialfaglige opgaver, har teoretisk viden og praktisk kunnen til at udføre opgaven forsvarligt hos borger. Det er en kontinuerlig proces, idet personalesammensætning, kompleksitet i opgaver og borgers sundhedstilstand hurtigt kan ændres. I hverdagen stiller denne foranderlighed krav til både den enkelte medarbejders situationsbestemte selvledelse og ansvarlighed og til det overordnede ledelsesmæssige ansvar.

Styregruppe

- Sundheds og omsorgschef Kirstine Markvorsen, MSO (formand)
- Formand for FOA Århus Kirsten Normann
- Udviklingskonsulent og projektleder Sussi Egelund Schmidt, Sundheds- og omsorgsstaben
- Sektorformand i FOA Jette Ohlsen
- Områdechef Hanne Juul-Madsen
- Områdechef Marianne Resbo
- Fællestillidsrepræsentant Britta Lund Sørensen
- Fællestillidsrepræsentant Jytte Dylmer

Arbejdsgruppe

- Social - og sundhedshjælper Gitte Roenberg fra lokalcenter Marselis
- Social - og sundhedshjælper Louise Andersen, tillidsrepræsentant på lokalcenter Åbygaard
- Social- og sundhedshjælper Susanne Ladefoged, tillidsrepræsentant på lokalcenter Trøjborg
- Leder af plejen Susanne Ankær, Vikærgården
- Teamleder Dorte Smedegaard, Lokalcenter Hørgården / Vejlby
- Udviklingskonsulent og ergoterapeut Line Foldsgaard Petersen, Sundheds- og Omsorgsstaben

Referencer

1. "Terminologi, forebyggelse, sundhedsfremme og folkesundhed", Sundhedsstyrelsen, juni 2005, www.ssst.dk
2. "Hvidbog om rehabiliteringsbegrebet", Marselisborgcenteret, 2004, www.marselisborgcenteret.dk
3. "Social- og sundhedsassistent – en profil i bevægelse" – rapport fra "Arbejdsliv", Teknologisk Institut, juni 2007
4. Bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang sundhed, omsorg og pædagogik. BEK nr. 163 af 07/03/2008 – www.retsinformation.dk
5. "Kompetenceudvikling i praksis" af Christian H. Brosulat og Andres Thorup, Jyllandspostens Erhvervsbogklub, 2004
6. "Læring på jobbet". Udarbejdet for KL og KTO af Henrik Holt Larsen m.fl., sept. 2002
7. "For meget forlangt?", Rapport for ældreområdet, DSR/FOA nov. 2001
8. Lokal undervisningsplan, Social-og sundhedsuddannelsen trin 1 og 2, SOSU-skolen, Århus, jan. 2009
9. "Tværfagligt samarbejde – implikationer for klinisk praksis" af Bente Hoeck og Mette Styhlgvig, print fra 8.jan. 2010, www.vfhj.dk
10. Serviceloven - LBKG 2009-10-01nr.941 www.retsinformation.dk
11. Sundhedsloven - LBKG 2008-02-07nr. 95 www.retsinformation.dk

I fag- og personprofilen er desuden henvist til følgende materiale udarbejdet i MSO. Det indgår som en del af den fælles referenceramme som alle sundheds- og socialfaglige medarbejdere i MSO arbejder ud fra.

- Vejledning til Medarbejder UdviklingsSamtale (MUS), MSO's intranet portal under Personaleudvikling => Værktøj
- "Sygeplejeprofiler for hjemmesygeplejersker i Århus Kommune", 2008
- "Teamledelse" og "Teamorganisering", udgivelsesår ukendt
- "Ledelsesgrundlag", udgivelsesår ukendt
- Sundhedsfaglige instrukser udarbejdet i MSO
- Sundhed og Omsorgs Omsorgspolitik "Omsorg for et bedre liv", 2009
- 2009 Virksomhedsplan "Luft under vingerne" 2008-09, Århus kommune
- Århus Kommunes sundhedspolitik 2008-09 "Vi vil give Århus et KRAM"
- "Ledetråde til et bedre liv" – Strategi for Sundhed og Omsorg, 2010 -2014
- "Sundhedsaftale Region Midtjylland" - Det somatiske område

Forsideillustrationen er lavet af Jens Kristian Bredholt, www.jensbredholt.dk

Sundhed og Omsorg, juni 2010
Revideres ultimo 2011